Universitatea Ştefan cel Mare Suceava

FIŞA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Instituţia de învăţământ superior	Universitatea „Ştefan cel Mare" din Suceava
Facultatea	Facultatea de Ştiinţe ale Educaţiei
Departamentul	Departamentul de Specialitate cu Profil Psihopedagogic (DSPP)
Domeniul de studii	Ştiinte ale Educaţiei
Ciclul de studii	NIVELUL I – formare iniţială Licenţă
Programul de studii	Program de formare psihopedagogică

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	**PSIHOLOGIA EDUCAŢIEI**					
Titularul activităţilor de curs	Lector univ. dr. Liliana Bujor, Lect. univ. dr. Monica Turturean					
Titularul activităţilor aplicative	Asist. univ. dr. Andreea Ursu, Asist. univ. dr. Livia Feidaros					
Anul de studiu	I	Semestrul	I	Tipul de evaluare	examen	
Regimul disciplinei	Categoria formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC - complementară					DF
	Categoria de opţionalitate a disciplinei: DI - impusă, DO - opţională, DF - facultativă					DI

3. Timpul total estimat (ore alocate activităţilor didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	4	Curs	2	Seminar	2	Laborator		Proiect	
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învăţământ	56	Curs	28	Seminar	28	Laborator		Proiect	

II Distribuţia fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie şi notiţe	25
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate şi pe teren	22
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii şi eseuri	20
II d) Tutoriat	
III Examinări	2
IV Alte activităţi:	

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	67
Total ore pe semestru (I+II+III+IV)	125
Numărul de credite	5

4. Precondiţii (acolo unde este cazul)

Curriculum	
Competenţe	

5. Condiţii (acolo unde este cazul)

Desfăşurare a cursului		videoproiector, tablă
Desfăşurare aplicaţii	Seminar	participare la cursuri şi lectura recomandărilor bibliografice
	Laborator	
	Proiect	

6. Competenţe specifice acumulate

Competenţe profesionale	CP1- Utilizarea eficientă a terminologiei de specialitate în analiza şi gestionarea practică a situaţiilor didactice CP6- Consilierea şi orientarea psihopedagogică a beneficiarilor procesului educaţional;
Competenţe transversale	CT1- Utilizarea resurselor specifice învăţării pe tot parcursul vieţii în dezvoltarea profesională pentru cariera didactică

	CT4- Raportarea responsabilă la valorile şi normele de etică şi deontologie corespunzătoare profesiei didactice;

7. **Obiectivele disciplinei** (reieşind din grila competenţelor specifice acumulate)

Obiectivul general	Aplicarea cunoştinţelor psihologiei educaţiei în vederea formării unor premise conceptual-practice utile în cunoaşterea psihologică a elevilor şi în organizarea activităţii didactice

8. **Conţinuturi**

CURS	Nr. ore	Metode de predare	Observaţii
I. Psihologia educaţiei – obiect de studiu şi importanţă 1.Consideraţii introductive cu privire la psihologia educaţiei ca ramură ştiinţifică 2. Psihologia educaţiei şi rolul ei în formarea viitorului profesor - model integrativ	2	Prelegerea Conversatia euristica Problematizarea	
II. Cunoaşterea elevului în contextul psihologiei educaţiei 1. Importanţa cunoaşterii elevului 2. Metode de cunoaştere 3. Instrumente de cunoaştere (Fişa de caracterizare psihopedagogică)	2	Prelegerea Conversatia euristica Problematizarea	
III. Factorii dezvoltării psihice 1. Definirea conceptului de dezvoltare psihică. 2. Factorii dezvoltării psihice – prezentare analitică 3. Modele teoretice ale dezvoltării psihice	2	Prelegerea-dezbatere Conversatia euristica Problematizarea	
IV. Particularităţi de învăţare specifice vârstelor şcolare – repere psihogenetice ale dezvoltării psihosociale şi morale 1. Conceptul de stadiu de dezvoltare. Stadii şi substadii ale dezvoltării psihice 2. Particularităţi ale învăţării prin raportare la dezvoltarea psihosocială (E. Erikson) 3. Particularităţi ale dezvoltării prin raportare la dezvoltarea morală (L. Kohlberg) – formarea caracterului	2	Prelegerea Conversatia euristica Problematizarea Studiul de caz	
V. Particularităţi de învăţare specifice vârstelor şcolare – repere psihogenetice ale dezvoltării cognitive 1. Învăţarea din perspectivă constructivistă 2. Particularităţi ale învăţării prin raportare la dezvoltarea cognitivă (J. Piaget) 3. Repere psihogenetice ale vârstelor şcolare	2	Prelegerea Dezbaterea Conversatia euristica Problematizarea	
VI. Personalitatea şi învăţarea (Teoria trăsăturilor şi Teoria factorială) 1. Conceptul de personalitate 2. Temperamentul (latura dinamico-energetică) 3. Caracterul (latura relaţional- valorică) 4. Aptitudinile (latura instrumental-operaţională) şi inteligenţa	2	Prelegerea Conversatia euristica Problematizarea	
VII. Motivaţie şi învăţare 1. Consideraţii introductive 2. Motivaţia ca proces 3. Motivaţia ca structură 4. Strategii de motivare a elevilor pentru învăţare. Motivarea din perspectiva teoriei condiţionării instrumentale a învăţării (Skinner)	2	Prelegerea Conversatia euristica Problematizarea	
VIII. Afectivitatea şi voinţa 1. Afectivitatea ca determinant energetic al activităţii 2. Diferenţe în manifestarea afectivităţii – inteligenţa emoţională 3. Voinţa ca modalitate superioară de autoreglaj şi	2	Prelegerea Conversatia euristica Problematizarea	

componentă a inteligenţei emoţionale			
IX. Percepţia, reprezentările şi stilul de învăţare 1. Percepţia şi învăţarea perceptivă – definire, caracteristici, moduri de dezvoltare a învăţării perceptive. Învăţarea prin condiţionare clasică şi operantă 2. Reprezentările şi rolul lor în învăţare – definire, forme, caracteristici, rolul antrenamentului mental, funcţii 3. Stiluri de învăţare – învăţarea eficientă din perspectiva stilurilor propuse de model Linksman (1996)	2	Prelegerea Conversatia euristica Problematizarea	
X. Atenţia şi rolul ei în învăţare 1. Atenţie şi învăţare – definire, tipuri, factori, calităţi 2. Mecanisme de antrenare a atenţiei în învăţare	2	Prelegerea Conversatia euristica Problematizarea	
XI. Rolul memoriei şi al gândirii în învăţare 1. Modelul învăţării ca procesare a informaţiei 2. Memoria şi sistemele mnezice implicate în învăţare 3. Gândirea şi organizarea informaţiilor	2	Prelegerea Conversatia euristica Problematizarea	
XII. Imaginaţia şi învăţarea creativă 1. Rolul imaginaţiei în învăţare – definire, forme, procese, etape, personalitatea creativă, blocaje şi metode de stimulare a creativităţii, rolul educaţiei 2. Teoria învăţării creative (Torrance)	2	Prelegerea Conversatia euristica Problematizarea	
XIII. Învăţare şi relaţionare 1. Rolul limbajului în învăţare 2. Învăţarea din perspectiva teoriei constructivismului social 3. Învăţarea din perspectiva modelului interacţionalist al şcolii de la Geneva	2	Prelegerea Conversatia euristica Problematizarea	
XIV. Curs evaluativ	2	Conversatia euristica Exerciţiul	

Bibliografie

1. Balan C., C., Schipor D., M. (2009), *Psihologia educaţiei- primii paşi pentru a fi profesor*, Ed. USV;
2. Bujor, L. (2019), *Reglarea emoţională. Determinanţi, consecinţe afective şi remedii,* Ed. Institutul European;
3. Bonchiş, E., (2021), *Generaţia Z*, Editura Polirom, Iaşi;
4. Cosmovici A. (1996), *Psihologie generală*, Ed. Polirom, Iaşi;
5. Cosmovici A., Iacob L. (2000), *Psihologie şcolară*, Ed. Polirom, Iaşi;
6. Creţu, C. (1997), *Psihopedagogia succesului*, Ed. Polirom, Iaşi;
7. Kalat, J.W. (2008), *Introduction to psychology. Eight edition,* Thomson Wadsworth;
8. Long, M., Wood, C., Littleton, K., Passenger, T., Sheehy, K. (2011), The Psychology of Education 2nd edition, Routledge;
9. Mih, V. (2018), *Psihologie educaţională*, Ed. ASCR, Cluj-Napoca;
10. Neacşu, I. (coord.). (2018), *Psihologia educaţiei*, Ed. Polirom, Iaşi;
11. Neculau A. (coord.). (2000), *Psihologie- manual pentru clasa a X-a*, Ed. Polirom, Iaşi;
12. Papalia, D.E., Olds, S. W., Feldman, R.,D. (2021). *Dezvoltarea umană.* Ed. Trei, Bucureşti;
13. Preiss, D., Sternberg, R., (2010), *Innovations in educational psychology,* Springer Publishing Company, New York;
14. Sălăvăstru, D., (2004), *Psihologia educaţiei,* Ed. Polirom, Iaşi;
15. Schaffer, H.R., (2007), *Introducere în psihologia copilului*, Ed. ASCR, Cluj-Napoca;
16. Schipor, D, Bujor, L., (2011), Building a tool for psychometric evaluation of student's attitudes concerning teaching career; *Procedia Social and Behavioral Sciences,* Vol. 11, 281-285;
17. Şchiopu U., (1997), *Psihologia vârstelor- ciclurile vieţii*, EDP, Bucureşti;
18. Serdenciuc, N., L., Bujor, L. (2012), *Decalog în dialog. Despre devenire şi succes în cariera didactică*, Ed. USV
19. Wagner, T. (2020), *Învaţă cu inima,* Ed. Publica, Bucureşti;
20. Warwood, R., Miller, S.A., Vasta, R. (2010), *Psihologia copilului,* Ed. Polirom, Iaşi;

Bibliografie minimală

1. Balan C., C., Schipor D., M., (2009), *Psihologia educaţiei- primii paşi pentru a fi profesor*, Ed. USV;
2. Serdenciuc, N., L., Bujor, L. (2012), *Decalog în dialog. Despre devenire şi succes în cariera didactică*, Ed. USV
3. Wagner, T. (2020), *Învaţă cu inima,* Ed. Publica, Bucureşti;

Aplicaţii (Seminar)	Nr. ore	Metode de predare	Observaţii
I. Seminar introductiv în psihologia educaţiei sau despre ce înseamnă „a fi profesor" 1. Cunoaşterea grupei de studenţi 2. Aşteptări, cerinţe, modalităţi de evaluare 3. Recomandări din partea studenţilor 4. Reflecţii asupra profesiei didactice	2	Conversatia euristica Exercitiul Problematizarea	
II. Metode de cunoaştere a personalităţii elevilor 1. Clarificări conceptuale 2. Modelul integrativ al variabilelor învăţării. Aplicaţii 3. Importanţa cunoaşterii elevilor 4. Metode de cunoaştere a elevului 5. Instrumente de cunoaştere a elevului (Fişa de caracterizare psihopedagogică)	2	Conversatia euristica Exercitiul Problematizare Studiu de caz Brainstorming	
III. Sistemul psihic al elevului din perspectiva dezvoltării şi învăţării 6. Delimitări conceptuale: dezvoltare, creştere, maturizare, ereditate, mediu, educaţie 7. Ereditate, mediu, educaţie- influenţe specifice asupra sistemului psihic uman 8. Dezbatere „Ereditate, mediu, sau educaţie?"	2	Conversatia euristica Exercitiul Problematizarea Demonstraţia Brainstorming	
IV. Formarea şi dezvoltarea personalităţii 1. Dezvoltarea psihosocială. Crizele identităţii în teoria lui Erikson 2. Dezvoltarea morală- Kohlberg. 3. Etape, caracteristici, particularităţi 4. Studiu de caz şi completarea secţiunii corespunzătoare în Fişa psihopedagogică	2	Conversatia euristica Exercitiul Problematizarea Studiu de caz Brainstorming	
V. Formarea şi dezvoltarea personalităţii 1. Dezvoltarea cognitivă. Implicaţiile modelului piagetian şi constructivismului sociocultural (Bruner) în învăţarea eficientă. 2. Etape, caracteristici şi particularităţi 3. Completarea secţiunii corespunzătoare în Fişa psihopedagogică	2	Conversatia euristica Exercitiul Problematizarea Studiu de caz Brainstorming	
VI. Personalitatea şi modelabilitatea ei prin învăţare 1. Modelul trăsăturilor şi modelul factorial 2. Temperamentul (latura dinamico- energetică) 3. Caracterul (latura relaţional-valorică) 4. Aptitudini (latura intrumental operaţională) şi inteligenţa 5. Completarea secţiunii destinată personalităţii în Fişa psihopedagogică	2	Conversatia euristica Exercitiul Problematizarea Brainstorming	
VII. Procesele reglatorii şi rolul lor în activitatea de învăţare..Motivaţia 1. Cunoaşterea motivaţiei. Structură, forme, tipuri ale motivaţiei şcolare. 2. Piramida lui Maslow 3. Formarea motivaţiei învăţării. Aplicaţii ale condiţionării instrumentale în învăţarea eficientă 4. Completarea secţiunii corespunzătoare proceselor reglatorii în Fişa psihopedagogică	2	Conversatia euristica Exercitiul Problematizarea Brainstorming	
VIII. Procesele reglatorii şi rolul lor în activitatea de învăţare. Afectivitatea şi voinţa 1. Implicaţiile emoţiilor, inteligenţei emoţionale şi reglării emoţionale în activitatea educaţională 2. Rolul profesorului în educarea afectivităţii.	2	Conversatia euristica Exercitiul Problemaizarea Brainstorming	

3. Impactul proceselor volitive în învăţare. Cultivarea voinţei prin învăţare 4. Completarea secţiunii corespunzătoare proceselor reglatorii în Fişa psihopedagogică			
IX. Rolul proceselor de cunoaştere senzorială în învăţare 1. Percepţia şi observaţia 2. Reprezentările şi stilurile de învăţare 3. Completarea secţiunii aferente în Fişa psihopedagogică	2	Conversatia euristica Exercitiul Problematizarea Brainstorming	
X. Rolul atenţiei în învăţarea eficientă 1. Calităţile atenţiei şi dezvoltarea lor prin activităţi educative 2. Cauze şi remedii în tulburările de atenţie 3. Caracterizarea atenţiei în Fişa psihopedagogică	2	Conversatia euristica Exercitiul Problematizarea Brainstorming	
XI. Procesele cognitive şi rolul lor în activitatea de învăţare. Memoria şi gândirea. Teoria procesării informaţiilor 1. Rolul memoriei în activitatea psihică 2. Memorarea şi învăţarea – principii ale unei activităţi educative eficiente 3. Procedee mnemotehnice şi strategii de învăţare 4. Caracterizarea proceselor cognitive în Fişa psihopedagogică	2	Conversatia euristica Exercitiul Problematizarea Brainstorming	
XII. Imaginaţia şi învăţarea creativă 1. Imaginaţia şi creativitatea în învăţare 2. Metode de stimulare a creativităţii în activitatea educaţională 3. Referatul ca produs al gândirii şi eseul ca produs al imaginaţiei 4. Caracterizarea imaginaţiei şi creativităţii în Fişa psihopedagogică	2	Conversatia euristica Exercitiul Problematizarea Brainstorming Discuţia panel Metoda 6-3-5 Metoda 6-6	
XIII. Personalitatea elevului în contextul social al şcolii 1. Limbajul şi comunicarea- forme, funcţii, blocaje ale comunicării Relaţia profesor- elev în contextul învăţării. Constructivismul social – Vîgotski 2. Relaţia elev – elev în contextul învăţării. Teoria interacţionalistă a Şcolii de la Geneva 3. Dezbatere	2	Conversatia euristica Exercitiul Problematizarea	
XIV. Seminar de sinteză şi evaluativ 1. Evaluarea finală a seminarului 2. Consolidarea structurii relaţional – logice a cunoştinţelor prin integrarea în scheme	2	Conversatia euristica Exercitiul Problematizarea	

Bibliografie

1. Balan C., C., Schipor D., M. (2009), *Psihologia educaţiei- primii paşi pentru a fi profesor*, Ed. USV;
2. Bujor, L. (2019), *Reglarea emoţională. Determinanţi, consecinţe afective şi remedii,* Ed. Institutul European;
3. Bonchiş, E., (2021), *Generaţia Z*, Editura Polirom, Iaşi;
4. Cosmovici A. (1996), *Psihologie generală*, Ed. Polirom, Iaşi;
5. Cosmovici A., Iacob L. (2000), *Psihologie şcolară*, Ed. Polirom, Iaşi;
6. Creţu, C. (1997), *Psihopedagogia succesului*, Ed. Polirom, Iaşi;
7. Kalat, J.W. (2008), *Introduction to psychology. Eight edition,* Thomson Wadsworth;
8. Long, M., Wood, C., Littleton, K., Passenger, T., Sheehy, K. (2011), The Psychology of Education 2nd edition, Routledge;
9. Mih, V. (2018), *Psihologie educaţională*, Ed. ASCR, Cluj-Napoca;
10. Neacşu, I. (coord.). (2018), *Psihologia educaţiei*, Ed. Polirom, Iaşi;
11. Neculau A. (coord.). (2000), *Psihologie- manual pentru clasa a X-a*, Ed. Polirom, Iaşi;
12. Papalia, D.E., Olds, S. W., Feldman, R.,D. (2021). *Dezvoltarea umană.* Ed. Trei, Bucureşti;
13. Preiss, D., Sternberg, R., (2010), *Innovations in educational psychology,* Springer Publishing Company, New York;
14. Sălăvăstru, D., (2004), *Psihologia educaţiei,* Ed. Polirom, Iaşi;
15. Schaffer, H.R., (2007), *Introducere în psihologia copilului*, Ed. ASCR, Cluj-Napoca;

16. Schipor, D, Bujor, L., (2011), Building a tool for psychometric evaluation of student's attitudes concerning teaching career; *Procedia Social and Behavioral Sciences,* Vol. 11, 281-285;
17. Şchiopu U., (1997), *Psihologia vârstelor- ciclurile vieţii*, EDP, Bucureşti;
18. Serdenciuc, N., L., Bujor, L. (2012), *Decalog în dialog. Despre devenire şi succes în cariera didactică*, Ed. USV
19. Wagner, T. (2020), *Învaţă cu inima,* Ed. Publica, Bucureşti;
20. Warwood, R., Miller, S.A., Vasta, R. (2010), *Psihologia copilului,* Ed. Polirom, Iaşi;

Bibliografie minimală

1. Balan C., C., Schipor D., M., (2009), *Psihologia educaţiei- primii paşi pentru a fi profesor*, Ed. USV;
2. Serdenciuc, N., L., Bujor, L. (2012), *Decalog în dialog. Despre devenire şi succes în cariera didactică*, Ed. USV
3. Wagner, T. (2020), *Învaţă cu inima,* Ed. Publica, Bucureşti;

9. **Coroborarea conţinuturilor disciplinei cu aşteptările reprezentanţilor comunităţii epistemice, asociaţiilor profesionale şi angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului**

Conţinuturile disciplinei sunt în deplin acord cu abordările contemporane vizând integrarea valenţelor activităţilor privind pregătirea psihopedagogică a viitorilor profesori pentru învăţământul gimnazial Ca rezultat al consultării fişelor disciplinelor de la programe de studii similare susţinute de universităţile din ţară, conţinuturile disciplinei *Psihologia educaţiei* au fost structurate în concordanţă cu nevoile de formare ale beneficiarilor şi în acord cu profilul de competenţe profesionale şi transversale ale profesorului pentru învăţământ gimnazial.

10. **Evaluare**

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Evaluare finală	1. Gradul de însuşire a reperelor teoretice specifice disciplinei 1.1. Prezenţa activă la activitatea de curs *(bonus 1-2 p)* 1.2. Test grilă *(10 p)*	Examen scris (Test grilă)	50
Evaluare pe parcurs	2. Participarea activă la activităţile de seminar (implicare în activităţi de tip dezbatere, propunere exerciţii pentru stimularea proceselor psihice) *(3 p)* 3. Realizarea portofoliului de seminar: 3.1. Fişa de caracterizare psihopedagogică (va fi completată pentru un elev în şcoala primară sau în şcoala gimnazială) *(4 p)* https://fsed.usv.ro/wp-content/uploads/sites/14/2021/11/fisa-de-caracterizare-psihopedagogica-2021.pdf 3.2. Eseu pe tema *Eu profesor- caracteristici psihosociale relevante (3 p)* Cerinţe: - originalitate 100% - propunerea unui titlu în acord cu tema - utilizarea connceptele învăţate la Psihologia educaţiei pentru a descrie propria persoană în rol de profesor - integrarea, a cel puţin trei idei, din bibliografia de mai jos: • Serdenciuc, N., L., Bujor, L. (2012) • Wagner, T. (2020)	Observarea sistematică a activităţii studenţilor Portofoliu	50

Standard minim de performanţă

10.1. Standard minim de performanţă evaluare la curs
- capacitatea de a opera minimal în sfera teoretică a psihologiei educaţiei;
- capacitatea de a aplica informaţiile specifice psihologiei educaţiei în contexte didactice
- rezolvarea corectă a unui număr de 15 itemi din cei 30 de itemi ai testului grilă

10.2. Standard minim de performanţă evaluare la activitatea aplicativă - demonstrarea abilităţilor de a utiliza metodele de cunoaştere psihologică a elevilor în vederea completării fisei psihopedagogice - acumularea unui număr de 5 puncte însumând rezultatele obţinute la cele trei criterii de evaluare a activităţii aplicative

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicaţie
15.09.2026	Lect. univ. dr. Liliana BUJOR Lect. univ. dr. Monica TURTUREAN	Asist. univ. dr. Andreea URSU Asist. univ. dr. Livia FEIDAROS

Data avizării	Semnătura responsabil de program
17.09.2026	Lect. univ. dr. Corina GHEORGHIU

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
17.09.2026	Conf. univ. dr. Ioan MAXIM

Data aprobării în Consiliul academic	Semnătura decanului
17.09.2026	Conf. univ. dr. Adina Aurora Colomeischi